

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 242.304 van 13 september 2018
in de zaak A. 217.487/VII-39.533.**

In zake : 1. Karel ONSIA
 2. Ivo NAETS
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Thomas Ryckalts
 kantoor houdend te 1000 Brussel
 Wolvengracht 38, bus 2
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de GEMEENTE HEIST-OP-DEN-BERG
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Cies Gysen
kantoor houdend te 2800 Mechelen
Antwerpsesteenweg 16-18
bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkomende partij :
Maurice VAN DEN BULCK
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Peter Flamey
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Jan Van Rijswijcklaan 16
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 5 november 2015, strekt tot de nietigverklaring van het besluit van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Heist-op-den-Berg van 1 september 2015 houdende intrekking van haar eerder genomen besluit van 22 juli 2015 tot vaststelling van het verval van de milieuvergunning van 10 juli 2007 en de milieuvergunning van 27 oktober

2009, verleend aan Maurice Van den Bulck, voor de exploitatie van een rundveestal langs de Keldermansschransstraat 7 te Itegem.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij arrest nr. 239.939 van 23 november 2017 is het debat heropend en werd het door de auditeur-generaal aan te stellen lid van het auditoraat gelast met een aanvullend onderzoek van de zaak.

Eerste auditeur Ronny Vercruyssen heeft een aanvullend verslag opgesteld.

De verzoekers hebben een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verwerende partij en de tussenkomende partij hebben een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 31 mei 2018.

Staatsraad Peter Sourbron heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Sofie Albert, die loco advocaat Thomas Ryckalts verschijnt voor de verzoekers, advocaat Lennart Nijs, die loco advocaat Cies Gysen verschijnt voor de verwerende partij, en advocaat Glenn Declercq, die loco advocaat Peter Flamey verschijnt voor de tussenkomende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Ronny Vercruyssen heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. De gegevens van de zaak werden reeds samengevat in tussenaarrest nr. 239.939 van 23 november 2017.

IV. Onderzoek van de middelen

A. Eerste middel

Standpunt van de verzoekers

4. In een eerste middel wordt de schending aangevoerd van het rechtszekerheids- en vertrouwensbeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel en de materiële motiveringsplicht.

De verzoekers betogen dat de beslissing van 22 juli 2015 tot vaststelling van het verval van de milieuvergunning van 10 juli 2007 en de milieuvergunning van 27 oktober 2009, geen onregelmatige administratieve rechtshandeling is, dat de bestreden beslissing niet wijst “op het onwettig karakter van de eerdere beslissing tot vaststelling van het verval”, dat de “voordelen” verbonden aan de beslissing van 22 juli 2015 hen “niet mogen ontnomen worden”, dat geen zorgvuldig onderzoek aan de basis ligt van de bestreden intrekkingbeslissing, dat het enkele motief dat “er nog een procedure voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen hangende is met andere met name stedenbouwkundige vergunningen als voorwerp”, geen voldoende motivering vormt om de intrekkingbeslissing te verantwoorden en dat de Raad voor Vergunningsbetwistingen hoe dan ook niet bevoegd is om zich over het verval van een milieuvergunning uit te spreken.

5. In hun memorie van wederantwoord beklemtonen de verzoekers dat de beslissing van 22 juli 2015 hun “rechtszekerheid [heeft] verschaft door te

beslissen tot het verval van de[...] vergunningen in niet mis te verstane bewoordingen” en dat zij erop mochten “vertrouwen dat het college als toezichthoudende overheid niet terug zou komen op deze beslissing”. Voorts stellen zij dat in de bestreden beslissing niet wordt aangetoond of aannemelijk gemaakt dat de beslissing van 22 juli 2015 “foutieve gegevens” bevat. Evenmin duidt deze beslissing op grove of manifeste onregelmatigheden. Ook laten de verzoekers gelden dat in de procedurestukken een a posteriori motivering wordt gegeven die niet voorkomt in de bestreden beslissing en waarmee geen rekening mag worden gehouden “op straffe van schending van de formele motiveringsplicht” of “om het vertrouwensbeginsel buiten toepassing te laten”. Tot slot verduidelijken zij dat “de motivering inhoudelijk wordt bekritiseerd en zodoende het materieel motiveringsbeginsel geschonden wordt geacht”.

6. De verzoekers voegen in hun laatste memorie nog toe dat de beslissing van 22 juli 2015 niet door bedrog is uitgelokt, dat zij “zich als normale, zorgvuldige personen in hun situatie [hebben] gedragen en de bevoegde overheid, het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Heist-op-den-Berg, aangeschreven om klaarheid te scheppen omtrent de geldigheid van de afgeleverde milieuvergunningen”, dat zij daarbij “expliciet [hebben] verwezen naar hangende procedures bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen”, dat door “een niet-aflatende stroom aan milieuvergunningsaanvragen en stedenbouwkundige vergunningsaanvragen [...] het onmogelijk [is] om te oordelen of er al dan niet nog sprake is van een gekoppelde stedenbouwkundige vergunning aan de milieuvergunningen uit 2007 en 2009” en dat zij wat betreft het volledige inzicht in de gekoppelde vergunningsaanvragen “niet met de vinger [kunnen] gewezen worden”.

Beoordeling

7. Het middel steunt op de premisse dat de met het bestreden besluit ingetrokken beslissing van 22 juli 2015 ten aanzien van de verzoekers een rechtsverlenend karakter heeft.

8. Die stelling wordt niet bijgevalen. Met voormelde beslissing heeft het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Heist-op-den-Berg de vraag van de verzoekers, zoals geformuleerd in een tot het gemeentebestuur gericht schrijven van 22 mei 2015 om de milieuvergunningen van 10 april 2007 en 27 oktober 2009 “vervallen te achten”, ingewilligd. Deze administratieve rechtshandeling is ten aanzien van de verzoekers louter rechtserkennend. Bijgevolg kan deze handeling, ongeacht haar regelmatigheid, op elk ogenblik worden ingetrokken. Overigens wordt opgemerkt dat de intrekking op 1 september 2015 van de beslissing van 22 juli 2015 alleszins heeft plaatsgevonden op een ogenblik dat de termijn voor het instellen van een annulatieberoep bij de Raad van State nog niet was verstreken.

9. Hoewel de beslissing van 22 juli 2015 aan de verzoekers geen rechten in de strikte zin heeft verleend, moet bij de intrekking ervan niettemin rekening worden gehouden met hun belangen als omwonenden van de vergunningsplichtige inrichting, te meer omdat zij op grond van de in de brief van 22 mei 2015 uiteengezette redenen, de toezichthoudende overheid hebben verzocht om het verval van de verleende milieuvergunningen vast te stellen.

Uit de bestreden beslissing blijkt dat de intrekking steunt op het gegeven dat een annulatieberoep aanhangig is bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen tegen de stedenbouwkundige vergunning van 27 februari 2014 voor “het oprichten van een vleesveestal, een mestvaalt en erfverhardingen” op percelen gelegen aan de Keldermansschransstraat 7 te Itegem. Aangezien de termijn om de inrichting in gebruik te nemen enkel een aanvang kan nemen vanaf het ogenblik dat vaststaat dat de vergunning voor de houder ervan een zeker en definitief gegeven is, vormt het feit dat een annulatieberoep aanhangig werd gemaakt tegen voormelde stedenbouwkundige vergunning een in rechte aanvaardbare verantwoording voor de intrekking van de beslissing van 22 juli 2015 waarbij de milieuvergunningen van 10 juli 2007 en 27 oktober 2009 geacht werden vervallen te zijn op grond van de op het geding toepasselijke versie van

artikel 28, § 1, 1°, van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning (hierna: milieuvergunningsdecreet) waarin wordt bepaald dat de milieuvergunning van rechtswege vervalt wanneer zij betrekking heeft op een inrichting die “niet in gebruik werd genomen binnen de krachtens artikel 17 bepaalde termijn”.

Het middel is ongegrond.

B. Tweede middel

Standpunt van de verzoekers

10. In een tweede middel wordt de schending ingeroepen van artikel 28, § 1, 1° en 3°, van het milieuvergunningsdecreet, artikel 46, 1° en 3°, van het besluit van de Vlaamse regering van 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning (Vlarem I) en het rechtszekerheidsbeginsel.

De verzoekers betogen dat de inrichting aan de Keldermansschransstraat 7 niet in gebruik werd genomen binnen de voorgeschreven termijn en dat er op voormeld adres reeds gedurende meer dan twee opeenvolgende jaren “geen sprake meer [is] van enige landbouwactiviteit voor beroepsdoeleinden” en dat de landbouwactiviteiten die plaatsvinden aan de Hanssenslaan het verval van de milieuvergunningen van 2007 en 2009 niet heeft kunnen verhinderen.

11. In hun memorie van wederantwoord vragen de verzoekers dat de Raad van State zich zou uitspreken over het geheel of gedeeltelijk vervallen zijn van de kwestieuze milieuvergunningen. Voorts herhalen zij dat de beslissing tot intrekking een miskenning inhoudt van het verval van rechtswege van de betrokken milieuvergunningen waardoor rechtsonzekerheid wordt gecreëerd.

12. De verzoekers beklemtonen in hun laatste memorie nog dat de bestreden intrekkingbeslissing gebaseerd is “op de leer van de onbestaande rechtshandeling”.

Beoordeling

13. Bij de beoordeling van het eerste middel is reeds komen vast te staan dat de beslissing van 22 juli 2015 op elk ogenblik kon worden ingetrokken en dat de intrekkingbeslissing van 1 september 2015 steunt op een in rechte aanvaardbaar motief. In zoverre de verzoekers zich beroepen op de vervalregeling van artikel 28, § 1, 3°, van het milieuvergunningsdecreet werpen zij een niet dienstige kritiek op. De ingetrokken beslissing van 22 juli 2015 vermeldt immers enkel artikel 28, § 1, 1°, van het milieuvergunningsdecreet als rechtsgrond voor het verval van de milieuvergunningen van 10 juli 2007 en 27 oktober 2009.

Het middel is ongegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State verworpt het beroep.

2. De verzoekers worden verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op een rolrecht van 400 euro, elk voor de helft, en een rechtsplegingsvergoeding van 700 euro verschuldigd aan de verwerende partij.

De tussenkomende partij wordt verwezen in de kosten van de tussenkomst, begroot op 150 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van dertien september tweeduizend achttien, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Eric Brewaeys,	kamervoorzitter,
Pierre Lefranc,	staatsraad,
Peter Sourbron,	staatsraad,
bijgestaan door	
Elisabeth Impens,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Elisabeth Impens

Eric Brewaeys